

О. В. Шаповалов, С. А. Шувалова, Л. Ю. Березовська, М. І. Збитковський
 Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8444-2006> – О. В. Шаповалов

<https://orcid.org/0009-0005-5537-1559> – С. А. Шувалова

<https://orcid.org/0009-0002-0450-7119> – Л. Ю. Березовська

<https://orcid.org/0009-0007-7907-4932> – М. І. Збитковський

o.shapovalov@ldubgd.edu.ua

ПРОБЛЕМАТИКА ПРИ ЗАСТОСУВАННІ САНКЦІЙ УПОВНОВАЖЕНИМИ ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ ДСНС

Вступ. Практика застосування санкцій уповноваженими особами ДСНС за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки до громадян чи посадових осіб супроводжується низкою складних питань з принципів верховенства права. З основних причин оскарження постанов, на які звертає увагу суд, є відсутність складу правопорушення.

Мета та задачі дослідження. Мета статті полягає у дослідженні питання проблематики у виконанні вимог чинного законодавства щодо застосування санкцій уповноваженими особами ДСНС. Завданнями дослідження є проведення аналізу судових справ, щодо причин скасування та надання пропозицій до шляхів вирішення.

Методи. Методологічну базу дослідження становлять загальні та спеціальні методи наукового пізнання (методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, формально-логічний, системно-структурний, метод правового моделювання), необхідність застосування яких обумовлена метою і завданнями дослідження, об'єктом і предметом.

Результати. У статті наголошується на тому, що питання визначення відповідального за забезпечення пожежної та техногенної безпеки суб'єкта господарювання, який перебуває в орендних відносинах, та посадової особи або працівника чи громадянина за порушення вимог пожежної, техногенної безпеки у сфері цивільного захисту, в тому числі балансоутримувача об'єкта фонду захисних споруд є одним із основних етапів при застосуванні санкцій та відіграє одну із основних ролей у судовому процесі при оскарженні дій уповноважених посадових осіб ДСНС, або ж позовних заяв від ДСНС до суб'єкта господарювання. Особливу увагу зосереджено на важливості чіткого встановлення винних осіб – керівників, відповідальних за забезпечення пожежної, техногенної безпеки, утримання та експлуатацію об'єктів фонду захисних споруд, на яких, відповідно до норм чинного законодавства, покладена відповідальність.

Висновки. При вирішенні питання застосування санкцій необхідно встановити чи винна ця особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, особливу увагу звертати на орендні відносини, а також на правильне визначення балансоутримувачів об'єктів фонду захисних споруд.

Ключові слова: санкції, превентивна діяльність, пожежна та техногенна безпека, цивільний захист, об'єкт нагляду, уповноважена посадова особа ДСНС.

O. V. Shapovalov, S. A. Shuvalova, L. Yu. Berezovska, M. I. Zbytkovskyi
 Lviv State University of Life Safety, Lviv, Ukraine

PROBLEMS IN THE APPLICATION OF SANCTIONS BY AUTHORIZED OFFICIALS OF THE STATE EMERGENCY SERVICE OF UKRAINE

Introduction. The practice of applying sanctions by authorized officials of the State Emergency Service of Ukraine (SES) for violations of fire and technogenic safety requirements to citizens or officials is accompanied by several complex issues related to the principles of the rule of law. One of the main reasons for appealing decisions, as noted by courts, is the absence of the elements of an offense.

Purpose and objectives of the study. The purpose of the article is to examine the issues related to the application of sanctions by authorized SES officials in compliance with current legislation. The objectives of the study include analyzing court cases to identify the reasons for overturning decisions and proposing ways to address these issues.

Methods. The methodological basis of the study consists of general and special methods of scientific cognition (methods of analysis and synthesis, induction and deduction, formal-logical, system-structural methods, and legal modeling), the use of which is determined by the purpose and objectives of the study, as well as its object and subject.

Results. The article emphasizes that determining the person responsible for ensuring fire and technogenic safety within a business entity operating under lease agreements, as well as identifying the liability of officials, employees, or citizens for violations in the field of civil protection, including the balance holder of protective structures, is one of the key stages in the application of sanctions. This issue plays a crucial role in court proceedings when appealing actions of authorized SES officials or in lawsuits filed by SES against business entities. Particular attention is paid to the importance of clearly identifying the liable persons—managers responsible for ensuring fire and technogenic safety, as well as for the maintenance and operation of protective structures—on whom responsibility is imposed under current legislation.

Conclusions. When deciding on the application of sanctions, it is necessary to determine whether the person is guilty of committing the offense and whether they are subject to administrative liability. Special attention should be paid to lease relations, as well as to the correct identification of balance holders of protective structures.

Keywords: sanctions, preventive activity, fire and technogenic safety, civil protection, supervised object, authorized SES official.

Вступ. У своїй діяльності уповноважені посадові особи ДСНС беруть участь в огляді місця пожежі та розслідуванні причин виникнення пожеж, аналізують причини їх виникнення, в тому числі і на об'єктах нагляду, відповідно до Порядку обліку пожеж та їх наслідків [1], встановлюють стан і ефективність спрацювання засобів та систем протипожежного захисту, що є на об'єкті, виконання вимог пожежної безпеки, приписів та постанов посадових осіб ДСНС, якщо такі виносилися відповідно до Порядку спільних дій [2], проводять обстеження об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту у відповідності до КЦЗУ [3], здійснюють заходи державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки, згідно з Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [4].

За виявлені порушення вимог законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки уповноважена посадова особа ДСНС, якою є офіцер-рятувальник громади, застосовує санкції, визначені законом. Таким законом є Кодекс України про адміністративні правопорушення. Окрім цього, у разі встановлення порушення вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, що створює загрозу життю та здоров'ю людей, офіцер-рятувальник громади ініціює звернення територіального органу ДСНС до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення роботи суб'єкта господарювання за його місцем провадження господарської діяльності.

Постановка проблеми. Не погоджуючись із діями посадових осіб ДСНС та керуючись статтями 55 і 59 Конституції України [5], особи, яких притягають до адміністративної відповідальності, звертаються до суду, для оскарження винесеної постанови про накладення адміністративного стягнення відповідно до статей 287–289 КУпАП [6] протягом десяти днів з дня її винесення. Суб'єкти господарювання, на яких подано позовні заяви в суд територіальними органами ДСНС, пояснюють у

судовому порядку причини невиконання виявлених порушень вимог законодавства.

Покладені обов'язки на ДСНС та її уповноважених посадових осіб – офіцера-рятувальника громади визначено рядом нормативних документів:

1. стаття 17-1 КЦЗУ [3]:

1.1 «48) звертається до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення до повного усунення порушень вимог законодавства з питань пожежної та техногенної безпеки роботи об'єктів нагляду у разі якщо такі порушення створюють загрозу життю та/або здоров'ю людей, та з інших підстав, визначених законом»;

1.2 «50) складає протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає справи про адміністративні правопорушення»;

1.3 «50-1) виявляє причини та умови, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, пов'язаних з порушенням законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки, вживають у межах компетенції заходів для їх усунення»;

1.4 «54) застосовує адміністративно-господарські санкції за порушення вимог законодавства з питань пожежної та техногенної безпеки».

2. Пункт 1 Положення про ДСНС [7]:

2.1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, пожежної та техногенної безпеки.

3. Основні обов'язки уповноважених посадових осіб територіальних органів ДСНС, закріплених за громадами [8]:

3.1. уповноважена посадова особа територіального органу ДСНС, закріплена за територіальною громадою(ми) (далі – офіцер-рятувальник громади), – це визначена з числа посадових осіб територіальних органів ДСНС особа, яка здійснює у встановленому порядку

роботу щодо організації в межах повноважень заходів цивільного захисту на території територіальної громади;

3.2. офіцер-рятувальник громади складає протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає підвідомчі ДСНС справи про адміністративні правопорушення, а також виявлення причин і умов, що сприяють порушенню законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки, та вживає у межах компетенції заходи для їх усунення, ініціює звернення територіального органу ДСНС до адміністративного суду щодо застосування передбачених законодавством заходів реагування;

3.3. участь в огляді місця пожежі та розслідуванні причин виникнення пожеж, здійснення аналізу причин їх виникнення в тому числі і на об'єктах нагляду відповідно до Порядку обліку пожеж та їх наслідків [1] та Порядку спільних дій [2];

3.4. здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки згідно з ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [4];

3.5. проведення обстеження об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту у відповідності до КЦЗУ [3];

3.6. виявлення порушення вимог пожежної та техногенної безпеки і застосування санкцій відповідно до статті 68 КЦЗУ [3].

Стаття 223 КУпАП [6] визначає хто саме має право розглядати справи про адміністративні правопорушення, у тому числі пов'язані із порушенням встановлених законодавством вимог пожежної та техногенної безпеки. Такою уповноваженою посадовою особою є офіцер-рятувальник громади.

Так відповідно до справи № 379/1141/25 [9] уповноважена посадова особа винесла постанову про адміністративне правопорушення за частиною першою статті 185-14 КУпАП. Не погоджуючись із діями уповноваженої особи ДСНС громадянин звернувся до суду.

Суд зазначає, що: «ОСОБА_1 звернулася до Таращанського районного суду Київської області з позовом до Білоцерківського РУ ГУ ДСНС України у Київській області, Головного управління ДСНС України у Київській області, в якому просить:

- визнати протиправною та скасувати постанову про накладення адміністративного стягнення про притягнення ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за частиною першою статті 185-14 КУпАП;

- провадження в справі про притягнення до адміністративної відповідальності за частиною першою статті 185-14 КУпАП закрити у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що постановою про притягнення її до адміністративної відповідальності та накладення штрафу є протиправною та підлягає скасуванню, а провадження у справі закриттю за відсутності в діях позивачки складу адміністративного правопорушення. Апелянт стверджує, що нею вжиті всі можливі заходи шляхом звернень до балансоутримувача – відділу освіти Таращанської міської ради щодо вжиття усіх можливих заходів з метою забезпечення пожежної безпеки в протирадіаційному укритті. Системний аналіз зазначених норм законодавства дає підстави для висновку, що основним критерієм розмежування повноважень та відповідальності у сфері додержання вимог законодавства щодо утримання фонду захисних споруд цивільного захисту між особами, які фактично використовують чи утримують такі споруди, незалежно від правової підстави такого користування, є перебування об'єкта на балансовому рахунку. Саме для того, щоб розмежувати обов'язки і відповідальність конкретних органів та посадових осіб з числа вказаних вище, необхідно під час оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення з'ясовувати обставини, які є складовою об'єктивної та суб'єктивної сторони правопорушення, а саме: у кого на балансі перебуває споруда цивільного захисту, хто несе відповідальність за обладнання вказаної споруди системами протипожежного захисту, з яких джерел такі роботи фінансуються, ким мають виконуватися та чи була реальна можливість, фінансові та технічні спроможності у особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, здійснити ефективні заходи щодо виявлення та усунення порушень. Як слідує з аналізу норм законодавства та досліджених матеріалів справи, орган місцевого самоврядування – Таращанська міська рада Київської області, яка одночасно є власником захисної споруди, а також уповноважений нею орган – відділ освіти Таращанської міської ради, який є її балансоутримувачем, наділені повноваженнями, мають власні кошти та зобов'язані в силу прямих вказівок закону забезпечувати утримання фонду захисних споруд у готовності до використання за призначенням, у тому числі шляхом обладнання їх відповідними системами протипожежного захисту. Суд зазначає, що посилення відповідача на те, що наказом «Про призначення відповідальної особи за захисну споруду (ПРУ) від 09.10.2023 №46/01-29 призначено відповідальну особу у Ріжківській гімназії в.о. директора ОСОБА_1 за захисну споруду цивільного захисту не може свідчити про покладення на неї обов'язків, які передбачені до виконання балансоутримувачем. Відповідачем не надано суду беззаперечних доказів, які

підтверджують вчинення позивачем адміністративного правопорушення, виконання посадовою особою дій у дотримання вимог статті 280 КУпАП, забезпечення всебічного та повного з'ясування обставин, що підлягають встановленню та дослідженню при розгляді справи про притягнення до адміністративної відповідальності. Таким чином, суд вважає, що відповідачем, як суб'єктом владних повноважень, не доведено наявності у діяч позивача складу адміністративного правопорушення, передбаченого частиною першою статті 185-14 КУпАП. Оскільки вина позивача у вчиненні адміністративного правопорушення не підтверджується наявними у матеріалах справи доказами, колегія суддів дійшла висновку про наявність підстав для скасування постанови про накладення адміністративного стягнення про притягнення ОСОБИ_1 до адміністративної відповідальності за частиною першою статті 185-14 КУпАП та закриття справи про адміністративне правопорушення стосовно позивача.

Як наслідок з вищенаведеного, постановлено: апеляційну скаргу ОСОБИ_1 – задовольнити. Визнати протиправною та скасувати постанову про накладення адміністративного стягнення про притягнення ОСОБИ_1 до адміністративної відповідальності за частиною першою статті 185-14 КУпАП».

Варто зазначити, що це не поодинокі випадки, оскільки дані питання розглядалися у судових справах: Київська область – № 379/976/25; № 379/1018/25; № 379/1141/25; № 377/551/25; Чернігівська область – № 750/3487/25; Тернопільська область – № 607/9427/25; № 607/9427/25; № 608/1223/25; № 607/16338/25; № 500/5457/25.

Постановка мети та завдань дослідження. Відповідно до проведеного аналізу досліджень, основна увага приділяється самому факту притягнення до адміністративної відповідальності, без вивчення всіх обставин справи. Саме тому ця тема є актуальною, а також має практичне застосування для уповноважених осіб ДСНС – офіцера-рятувальника громади. Мета статті полягає у дослідженні питання проблематики у виконанні вимог чинного законодавства щодо застосування санкцій уповноваженими особами ДСНС. Завданнями дослідження є проведення аналізу судових справ, щодо причин скасування та надання пропозицій щодо шляхів вирішення.

Виклад основного матеріалу. У статті 245 КУпАП [6] зазначено, що завданнями провадження в справах про адміністративні правопорушення є: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності до закону, забезпечення виконання винесеної постанови, а

також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності. Окрім цього статтею 280 КУпАП [6] визначено, що орган (посадова особа) при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язаний з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, чи заподіяно майнову шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації, трудового колективу, а також з'ясувати інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Тобто у випадку застосування санкцій, особа, яка застосовує санкції зобов'язана встановити чи справді особа, яку притягають до адміністративної відповідальності вчинила правопорушення, чи справді вона несе за нього відповідальність. При вивченні цього питання варто звернутися до положень частини 3 статті 55 КЦЗУ [3], в якій зазначено, що забезпечення пожежної безпеки покладається на власника (власників) земельної ділянки та іншого об'єкта нерухомого майна або наймачів (орендарів) земельної ділянки та іншого об'єкта нерухомого майна, якщо це обумовлено договором найму (оренди), а також на керівника (керівників) суб'єкта господарювання, а щодо фізичних осіб-підприємців – особисто. Частиною 2 статті 51 КЦЗУ [3] визначено, що забезпечення техногенної безпеки суб'єкта господарювання покладається на його керівника.

В частинні питань, що стосуються об'єктів фонду захисних споруд, відповідно до пунктів 9-11 Порядку [10], утримання фонду захисних споруд у готовності до використання за призначенням здійснюється їх балансоутримувачами. Так утримання фонду захисних споруд у готовності до використання за призначенням здійснюється їх балансоутримувачами (пункт 9 Порядку [10]). Згідно із пунктом 10 Порядку [10], балансоутримувач забезпечує утримання захисних споруд та інших споруд, що повинні використовуватися для укриття населення, а також підтримання їх у стані, необхідному для приведення у готовність до використання за призначенням, відповідно до вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд. Пунктом 3 Порядку [10] визначено, що балансоутримувачі захисних споруд – це власники, користувачі, юридичні особи, на балансі яких перебувають захисні споруди (у тому числі споруди, що не увійшли до їх статутних капіталів у процесі приватизації (корпоратизації).

Такий порядок також зазначається і в судових рішеннях, де суд зазначає, що:

«Системний аналіз вищезазначених норм законодавства, дає підстави для висновку, що основним критерієм розмежування повноважень та відповідальності у сфері додержання вимог законодавства щодо утримання фонду захисних споруд цивільного захисту між особами, які фактично використовують чи утримують такі споруди, незалежно від правової підстави такого користування, є перебування об'єкта на балансовому рахунку. Отже особою, яка зобов'язана забезпечувати утримання захисних споруд та інших споруд, що повинні використовуватися для укриття населення, а також підтримання їх у стані, необхідному для приведення у готовність до використання за призначенням відповідно до вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд є саме балансоутримувач, тобто власник захисної споруди або юридична особа, яка утримує її на балансі».

Так у справі за № 295/6227/25 [11] вказано, що: «Постановою державного інспектора з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки у Житомирській області притягнута ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за ч. 1ст. 185-14 КУпАП та накладено штраф у розмірі 3 440 грн. Зі змісту постанови свідчить, що під час проведення контрольного обстеження сховища, ОСОБА_1 «...не виконав законних вимог особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту Акт обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту. Відповідно до копії акта обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту, складеного за результатами проведення комплексного обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту (далі об'єкт фонду) сховища, форма власності якого державна, балансоутримувачем якого є ТДВ «Житомирський завод скловиробів», код ЄДРПОУ 00293203, директор Костюк Петро Іванович, відноситься до сфери управління Регіонального відділення фонду державного майна України по Рівненській та Житомирській областях, код ЄДРПОУ 42956062, було виявлено ряд порушень вимог законодавства, а саме: сховище (ПРУ, споруди подвійного призначення захисними властивості протирадіаційного укриття) не приведено у готовність до використання за призначенням; відсутній паспорт захисної споруди цивільного захисту; не проведено обслуговування захисних пристроїв (захисно-герметичні або герметичні двері, ворота віконниці, противибухові пристрої); відсутні інженерні мережі, передбачені проектом (електро- і водопостачання, опалення, каналізації, зв'язку та оповіщення); відсутні розвантажувальні підставки захисно-герметичних дверей та стрілки показники

напрямку закривання та відкривання дверей; відсутня ущільнювальна гума на захисних герметичних пристроях (повністю або частково); несправні противибухові пристрої і розширювальні камери на повітрязборах; несправні (відсутні) герметичні клапани, передбачені проектною документацією; відсутня запірна арматура на мережах водопроводу, каналізації, теплопостачання, сальникових та інших пристроїв у місцях прокладання кабелів і трубопроводів; повітропроводи системи вентиляції мають наскрізне іржавіння; відсутні двигуни на 2-х ЕРВ-49, обладнання системи вентиляції не обслужене; відсутня довідка про перевірку герметичності сховища; відсутні формування (відповідальна особа) з обслуговування захисної споруди; перебування захисної споруди у незадовільному санітарному стані. З актів перевірок вбачається, що вищевказані порушення балансоутримувачем не усуваються, що свідчить про ігнорування та невжиття відповідних заходів балансоутримувачем задля усунення зафіксованих порушень та приведення захисної споруди у стан придатний до готовності. Слід відмітити, що балансоутримувач обізнаний про те, що сховище перебуває у стані «не готове» та потребує усунення недоліків, які неодноразово фіксувалися в актах оцінки стану готовності, балансоутримувач був присутній при обстеженнях та протягом тривалого часу не вживав заходів до їх усунення. В ході численних судових засідань Ухвалою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду по адміністративному провадженню № К/990/2424/26, відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою ОСОБИ_1 на рішення Богунського районного суду м. Житомира від 15 жовтня 2025 року та постанову Сьомого апеляційного адміністративного суду від 16 грудня 2025 року у справі №295/6227/25 за позовом ОСОБИ_1 до Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Житомирській області про визнання дій протиправними та скасування постанови про накладення адміністративного стягнення» – тобто постанову ДСНС не скасовано. Подібна ситуація знайшла відображення у справах № 372/2739/25, № 372/2740/25; № 295/3231/25 тощо.

Питання визначення відповідальності за порушення вимог пожежної безпеки також виникло при застосуванні санкцій, визначених частиною 2 статті 68 КЦЗУ [3], а саме: звернення до адміністративного суду, де ГУ ДСНС України у Одеській області, в результаті виникнення пожежі на об'єкті нагляду звернулося до адміністративного суду. До слова 03.04.2025 року в складському приміщенні орендованому ПАТ «ФАРЛЕП-ІНВЕСТ» виникла пожежа, за

результатами якої пошкоджено складські приміщення, що належать ТОВ «СТАРК ІНДАСТРІС ЮКРЕЙН». В ході судового процесу виникало ряд питань щодо відповідальності за пожежну безпеку. Попри те, що на початку у цій справі відповідачем було Приватне акціонерне товариство «ФАРЛЕП-ІНВЕСТ», рішення було таким: «Відмовити в задоволенні адміністративного позову Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України в Одеській області (вул. Прохорівська, 6, м. Одеса, 65091, код ЄДРПОУ 38643633) до Приватного акціонерного товариства «ФАРЛЕП-ІНВЕСТ» (вул. Євгена Гуцала, 3, м. Київ, 01011, код ЄДРПОУ 19199961), Товариства з обмеженою відповідальністю «Старк Індастріс Юкрейн» (провулок Високий, 22, м. Одеса, 65007, код ЄДРПОУ 44703773) про застосування заходів реагування у вигляді повного зупинення (заборони) експлуатації складського приміщення розташованого за адресою: Одеська область, Одеський район, м. Одеса, пров. Високий, 22, яке перебуває в оренді ПАТ «ФАРЛЕП-ІНВЕСТ», орендодавцем якого є ТОВ «Старк Індастріс Юкрейн» – шляхом зобов'язання відповідача повністю зупинити експлуатацію вказаного об'єкта до повного усунення порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки» – справа № 420/19529/25 [12]. Окремим питанням також є виділення коштів або наявність коштів на виконання вимог пожежної та техногенної безпеки, яке розкрито в такій справі за № 340/363/20.

Висновок. При вирішенні питання застосування санкцій необхідно встановити чи винна особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, особливу увагу звертати на орендні відносини, а також на правильне визначення балансоутримувачів об'єктів фонду захисних споруд.

Список літератури:

1. Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків станом на 10.12.2024р./ Постанова Кабінету Міністрів України від 26.12.2003 р. № 2030. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2030-2003-%D0%BF#Text>. (дата звернення: 13.03.2026).

2. Про затвердження Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами станом на 11.03.2024р. : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24.07.2017 р. № 621. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0998-17#Text>. дата звернення: 13.03.2026).

3. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012р. № 5403-VI. Редакція від 22.03.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>. (дата звернення: 13.03.2026).

4. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 02.03.2026 р. № 877-V. *Верховна Рада України*. Київ: (Закони України).

5. Конституція України : Закон України від 01.01.2020 р. № 254к/96-ВР *Верховна Рада України*. Київ: (Закони України).

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 11.12.2025 р. № 8073-X *Верховна Рада України*. Київ: (Закони України).

7. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій станом на 05.09.2025р. : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1052. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.03.2026).

8. Про затвердження Основних обов'язків уповноважених посадових осіб територіальних органів ДСНС, закріплених за територіальними громадами станом на 12.12.2025р. : Наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 23.06.2025 р. № 705.

9. Шостий апеляційний адміністративний суд у складі колегії суддів. Справа № 379/1141/25. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. Дата оновлення: 22.09.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/130325487> (дата звернення: 13.03.2026).

10. Деякі питання використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту станом на 02.01.2025р. : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.03.2026).

11. Сьомий апеляційний адміністративний суд. Справа № 295/6227/25. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. Дата оновлення: 19.12.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/132682195> (дата звернення: 13.03.2026).

12. Одеський окружний адміністративний суд. Справа № 420/19529/25. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. Дата оновлення: 26.09.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/130473497> (дата звернення: 13.03.2026).

13. Кіровоградський окружний адміністративний суд. Справа № 340/363/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. Дата оновлення: 05.05.2023. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110614621> (дата звернення: 13.03.2026).

References:

1. Pro zatverdzhennia Poriadku obliku pozhezh ta yikh naslidkiv [On Approval of the Procedure for Recording Fires and Their Consequences]. (2003). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2030-2003-%D0%BF#Text> (accessed: 13 March 2026) [in Ukrainian].
2. Pro zatverdzhennia Poriadku spilnykh dii Natsionalnoi politsii Ukrainy, Derzhavnoi sluzhby Ukrainy z nadzvychainykh sytuatsii ta Ekspertnoi sluzhby Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy pid chas provedennia ohliadu mistisia pozhezhi, vyavlennia, prypynennia, poperedzhennia ta rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen ta inshykh podii, poviazanykh z pozhezhamy [On Approval of the Procedure for Joint Actions of the National Police of Ukraine, the State Emergency Service of Ukraine, and the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine during Fire Scene Inspection, as well as in the Detection, Suppression, Prevention and Investigation of Criminal Offences and Other Fire-Related Incidents]. (2017) Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0998-17#Text>. [in Ukrainian].
3. Kodeks tsyvilnoho zakhystu Ukrainy. [Civil Protection Code of Ukraine] (2012). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> [in Ukrainian].
4. Verkhovna Rada of Ukraine (2007) Law of Ukraine “On the Basic Principles of State Supervision (Control) in the Sphere of Economic Activity”. № 877-V. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text> [in Ukrainian].
5. Verkhovna Rada of Ukraine (1996). Law of Ukraine “Constitution of Ukraine” No. 254k/96-VR. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4348> [in Ukrainian].
6. Verkhovna Rada of Ukraine (1984). Law of Ukraine “Code of Ukraine on Administrative Offences” No. 8073-X. Retrieved from [rada.gov.ua/laws/show/8073-10#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8073-10#Text) [in Ukrainian].
7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu sluzhbu Ukrainy z nadzvychainykh sytuatsii. [On Approval of the Regulation on the State Emergency Service of Ukraine] (2015). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1052. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
8. Pro zatverdzhennia Osnovnykh oboviazkiv upovnovazhenykh posadovykh osib terytorialnykh orhaniv DSNS, zakriplenykh za terytorialnymy hromadamy [On Approval of the Main Duties of Authorised Officials of Territorial Bodies of the State Emergency Service of Ukraine Assigned to Territorial Communities] (2025)/ Order of the State Emergency Service of Ukraine No. 705 of 23 June 2025 [in Ukrainian].
9. Shostyi apeliatsiyni administratyvnyi sud u skladi kolehii suddiv. Sprava № 379/1141/25 [Sixth Administrative Court of Appeal (panel of judges). Case No. 379/1141/25]. Unified State Register of Court Decisions. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/130325487> [in Ukrainian].
10. Deiaki pytannia vykorystannia obektiv fondu zakhysnykh sporud tsyvilnoho zakhystu. [Certain Issues of the Use of Civil Protection Protective Structures Fund Facilities](2017). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 138. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2017-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
11. Somyi apeliatsiyni administratyvnyi sud. Sprava № 295/6227/25. [Seventh Administrative Court of Appeal. Case No. 295/6227/25].(2025). Unified State Register of Court Decisions. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/132682195> [in Ukrainian].
12. Odeskyi Okruzhnyi Administratyvnyi Sud. Sprava № 420/19529/25.[Odesa District Administrative Court. Case No. 420/19529/25].(2025). Unified State Register of Court Decisions. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/130473497> [in Ukrainian].
13. Kirovohradskyi Okruzhnyi Administratyvnyi Sud. Sprava № 340/363/20. [Kirovohrad District Administrative Court. Case No. 340/363/20].(2023)/ Unified State Register of Court Decisions. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110614621> [in Ukrainian].

© О. В. Шаповалов, С. А. Шувалова,
Л. Ю. Березовська, М. І. Збитковський, 2026.

Оглядова стаття.

Надійшла до редакції 22.04.2026.

Прийнята до друку 29.04.2026.

Опублікована 25.05.2026.